

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

12.11.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Мовні питання

[Укрінформ. – 2025. – 11 лист. «Тільки без образ»: як варто мовою об'єднувати, а не ранити. – Скуратівська Я.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Національна капела «Думка» вирушить у концертний тур Нідерландами. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 11 лист. Kyiv Baroque Fest – 2025 стартував: фестиваль ранньої музики відкрився концертом дуєту M&J Meléndez. – Стадник А.](#)

[Україна молода. – 2025. – 12 лист. Батько наш Лисенко. Стартував новий сезон «Гіда по класичній музиці» про українську спадщину. – Руденко Т.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. Виставка «Авангардна Україна»: як театральне мистецтво 1920-х впливає на сьогодення. – Асадчева Т.](#)

[NV. – 2025. – 11 лист. «Василь Стус. Поки ми тут, усе буде гаразд». Що подивитись на новій масштабній виставці у Мистецькому арсеналі. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. «Олександр Сухоліт. Родина»: у столиці представили літографії знаного митця. – Катаєва М.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Український тиждень. – 2025. – 11 лист. «Нове німецьке кіно»: Канари, штучне сонце, музика і телепатія. – Нестелєєв М.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Мюнхені пройдуть Дні українського кіно. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 11 лист. Дохід з сеансів передадуть UNBROKEN. Фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» за перші дні прокату зібрав понад 20 тисяч глядачів. – Інф.; Віледж Україна. – 2025. – 11 лист. Фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» за перший вікенд зібрав 4 мільйони гривень. – Гуржий В.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 12 лист. В Україні знімають пригодницький екшн «На драйві» про реалії сучасного Харкова. – Інф.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Україна молода. – 2025. – 12 лист. У Києві фестиваль для дітей з особливими потребами зібрав близько 130 учасників. – Позняк-Хоменко Н.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Аліна Доценко, директорка Херсонського художнього музею: «Повертати викрадені російськими окупантами картини допомагає Інтерпол». – Самченко В.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 11 лист. Понад тисячу культурних цінностей викрали росіяни з Херсонської галереї – ГУР. – Наріжна В.; NV. – 2025. – 11 лист. До третьої річниці визволення. ГУР оприлюднило інформацію про понад тисячу культурних цінностей, які росіяни викрали з Херсона. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 11 лист. ГУР оприлюднило дані про понад тисячу цінностей, викрадених росіянами з Херсонського художнього музею. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. Музей у Пирогові захистили від хаотичної забудови у суді. – Катаєва М.

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Франківську показали колекцію давніх герданів. – Інф.

Україна молода. – 2025. – 12 лист. У Києві, Львові та Нью-Йорку вшановують 110-річчя з дня народження Якова Гніздовського. – Самченко В.

Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. Всесвіт Якова Гніздовського: столичний музей представляє масштабну ретроспективу до 110-річчя митця. – Асадчева Т.

Україна молода. – 2025. – 12 лист. Історику і музейнику Дмитрові Яворницькому – 170: де народився і що про нього сказала Леся Українка після зустрічі в Єгипті. – Григоренко В.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Прикордонники викрили спробу незаконного вивезення з України стародруків. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Будапешті відбувся вечір української камерної музики. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. В Афінах стартує виставка українського та грецького мистецтва. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Вільнюсі відкрилася виставка сучасної української кераміки. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Бухаресті відкрили перший у Румунії україномовний аудіогід. – Інф.

Мовні питання

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. «Тільки без образ»: як варто мовою об'єднувати, а не ранити (Чому українське суспільство чинить опір фемінізмам і мові політкоректності. Що означає слово «слюр» – і чи здатна наша мова стати простором прийняття ближнього). – Скуратівська Я.

У розлогій статті – про питанням мовної етики та мовного не насилля. Зокрема, авторка пише: «... У серпні 2024 року Інститут масової інформації провів дослідження, проаналізувавши 50 українських онлайн-медіа. Половина з них, на думку дослідників, використовують у своїх матеріалах «мову ворожнечі, сексизм, дискримінаційні вирази та стереотипи стосовно жінок». Чому це явище все ще широко існує в українській, попри існування словників та світових тенденцій? Блогерка Яна Іващенко, яка нещодавно несвідомо використала «слюру» в дописі і зробила згодом про це окремий випуск, каже, що такі історії трапляються, коли «хочеш висміяти групу людей, а дискримінуєш інших». Слюр – це не просто лайка чи образа. Це зневажливий термін, який принижує не тільки людину, а й усю групу, до якої вона може належати або й ні. Наприклад, коли кажуть «шизік», «даун», «істеричка» – йдеться не про конкретну людину, а про групу осіб із певними діагнозами, до яких ми «приліплюємо» зневажливу оцінку. Христина Загребельна, яка з 2019 року живе у США, часто розповідає про контраст наших двох світів – українського й американського. За її словами, одним із правил публічного життя там є заборона харасменту (непристойні жарти, плітки, погрози чи недоречні коментарі – навіть «поради», яких не просили) і hate speech (мови ворожнечі). Усі працівники зобов'язані відвідувати тренінги з мовної комунікації. Для США такі підходи стали «золотим стандартом». Переважна більшість компаній зі списку Fortune 500 (список є показником найбільших компаній США за виторгом, – ред.), а також багато середніх бізнесів мають обов'язкові щорічні тренінги. Вони стали частиною системи захисту від судових позовів і водночас способом створення здорової, шанобливої атмосфери в колективах... В Європі акцент роблять на законодавстві про рівність та недискримінацію. В Німеччині, Швеції, Великій Британії існують чіткі норми щодо офіційної та публічної мови. Про це говорять у школах, пояснюють на роботі. Подібні тренінги також є обов'язковими для держслужбовців і освітян ЄС. На противагу цьому, український контекст виглядає як два паралельні світи. У першому – експерти, лінгвісти, активісти. Вони створюють глосарії, словники, посібники, моніторять мову медіа («ІМІ», «Жінки в медіа», «ЮрФем»). У другому – користувачі, офісні колективи, редакції, які живуть за звичкою. І ця звичка часто сильніша за будь-які аргументи... Показовим став круглий стіл в Укрінформі, який відбувся 5 листопада, де презентували «Глосарій з гендерно чутливого відновлення». Важливий документ, але на запитання журналістки, як він може допомогти в побутових ситуаціях агресивного спротиву, пролунала відповідь, що не варто чекати швидких змін, вони відбуваються, але поступово без жодного тиску... Як зробити, щоб словники й поняття запрацювали в реальному житті? У США це забезпечують суди та страх позовів. У Європі – інституційні стандарти. І в

усіх випадках – навчальні, освітні програми для різних вікових груп. Крім тренінгів, у західному світі медіа існують «Style Guides», редакційні гайди, словники «біблії» стилістичних норм від BBC, The New York Times, Reuters, Associated Press... Ці медійні посібники оновлюються постійно. Якщо термін визнають образливим – його вилучають або маркують. Зміни – важлива риса не лише поваги, а й живої мови, яка постійно змінюється, поновлюється і відкидає певні значення чи навіть слова... Насправді нам потрібні нові словники із чіткими термінами та поняттями, але не потрібно, аби вони припадали пилом у кабінетах. Нам потрібна розмова – національна, послідовна, щира і продуктивна. Починаючи зі шкіл, де «етика мовлення» має бути не менш важливою, ніж граматики (а може й важливішою?). Нам вкрай потрібні єдині й розроблені проекти комунікації у колективах, на роботах, у громадських просторах. І, звісно, медіа, які не просто ігнорують чи викреслюють «незрозумілі» поняття, а впроваджують стандарти як ознаку професіоналізму...». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057501-tilki-bez-obraz-ak-varto-movou-obednuvati-a-ne-raniti.html>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Національна капела «Думка» вирушить у концертний тур Нідерландами. – Інф.

Національна капела «Думка» вирушить у концертний тур до Нідерландів, повідомило Міністерство культури України. Концерти відбудуться під орудою музиканта й диригента Раймонда Янссена у найкращих концертних залах країни, зокрема в містах Маастрихт, Гронінген, Амстердам та ін. У програмі – твори західноєвропейських і американських композиторів, а також музика українських композиторів. Концертний тур триватиме до 12 січня 2026 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057443-nacionalna-kapela-dumka-virusit-u-koncertnij-tur-niderlandami.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 11 лист. Kyiv Baroque Fest – 2025 стартував: фестиваль ранньої музики відкрився концертом дуету M&J Meléndez. – Стадник А.

10 листопада у Києві розпочалася Друга едиція Kyiv Baroque Fest-2025 – міжнародного фестивалю, який щороку відкриває нові грані ранньої музики. Фестиваль стартував концертом «Відлуння співу корнетто» у виконанні міжнародного дуету M&J Meléndez: Хосе Мелендес Пелае (Швейцарія / Мексика), Марія Морозова-Мелендес (Швейцарія / Україна). У програмі прозвучали твори пізнього Ренесансу та раннього Бароко (XVI–XVIII ст.). Фестиваль, що триватиме до 21 листопада, організований у партнерстві Національної філармонії України, Open Opera Ukraine та Національного будинку музики. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/kyiv-baroque-fest-2025-startuvav-festival-rannoji-muziki-vidkrivsja-kontsertom-duetu-mj-melndez.html>

Україна молода. – 2025. – 12 лист. Батько наш Лисенко. Стартував новий сезон «Гіда по класичній музиці» про українську спадщину. – Руденко Т.

Стартував проєкт «Гід по класичній музиці KharkivMusicFest. Сезон 2. Українська культурна спадщина». Перший сезон відбувся ще у 2021 році і мав широку палітру цікавинок – від творчості Бетховена до етикету відвідування музичних концертів. За словами організаторів, проєкт набуває особливої актуальності у сучасному контексті російської агресії проти України та української ідентичності як такої. Проєкт демонструє все різноманіття та глибину української музики. Оскільки його аудиторія здебільшого підліткова та молодіжна, то задіяні інноваційні формати. Цікавими є оригінальні анімаційні кліпи. Що відповідає інтересам цієї вимогливої аудиторії. У новому сезоні глядачі дізнаються про українську барокову музику; легендарну оперну співачку Соломію Крушельницьку; козацькі пісні; творчий шлях композитора Бориса Лятошинського; українські народні інструменти; пісні Слобожанщини; титанічну постать Гната Хоткевича і, звісно, «батька української музики» Миколу Лисенка. «Гід по класичній музиці Kharkiv-MusicFest» реалізує Фонд громади Харкова «Толока», який є організатором Міжнародного музичного фестивалю KharkivMusicFest, за підтримки Українського культурного фонду та партнерства Українського радіо. Дивитись відео можна на Facebook-сторінці фонду «Толока» та на Youtube-каналі фестивалю KharkivMusicFest. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3985/2006/192149/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. Виставка «Авангардна Україна»: як театральне мистецтво 1920-х впливає на сьогодення. – Асадчева Т.

У Музеї театрального, музичного та кіномистецтва України відкрилася виставка «Авангардна Україна» – перший масштабний проєкт з початку повномасштабного вторгнення, у межах якого публічно представлено роботи Анатолія Петрицького, Олександра Хвостенко-Хвостова, а також інших митців, що формували український театральний авангард. Проєкт реалізовано в межах міжмузейного фестивалю «AVANT-GARDE KYIV FEST 2025» і присвячений українському авангардизму. У центрі експозиції – театральне мистецтво 1920-х років. На виставці представлено й роботи Костя Єлеви, бойчукістів Межигірського осередку та інших авторів, які втілювали пошуки української культурної ідентичності в умовах тоталітарного тиску. У межах виставки заплановано низку публічних подій: кураторські та тематичні екскурсії, лекції, дискусії, освітні зустрічі, а також спеціальні формати для професійної спільноти. Виставка «Авангардна Україна» триватиме до 5 січня 2026 року. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119540/>

NV. –2025. – 11 лист. «Василь Стус. Поки ми тут, усе буде гаразд». Що подивитись на новій масштабній виставці у Мистецькому арсеналі. – Інф.

13 листопада в Мистецькому арсеналі відкриється масштабна виставка «Василь Стус. Поки ми тут, усе буде гаразд». Унікальність нової експозиції в тому, що вона зосередиться не лише на постаті Василя Стуса, але й розповість про покоління 1960–1980-х років, оточення поета, їхню діяльність, активізм і таборове життя. Розділи виставки матимуть назви авторських неологізмів Стуса – квітування, самособоюнаповнення, життєсмерть. Вірші Стуса прозвучать у сучасному прочитанні від відомих українців: письменників Катерини Калитко, Сергій Жадана, правозахисниці Олександри Матвійчук, військової та поетки Ярини Чорногуз, актора Ахтема Сеїтаблаєва та ін. Під час підготовки проєкту команда Мистецького арсеналу співпрацювала з науковцями з Інституту літератури Національної академії наук України, Музею шістдесятництва, Музею українського самвидаву при видавництві «Смолоскип». Виставка триватиме до 8 лютого. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/vistavka-vasil-stus-u-mistecckomu-arsenali-zhittya-tvorchist-i-epoha-60-80-h-50559775.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. «Олександр Сухоліт. Родина»: у столиці представили літографії знаного митця. – Катаєва М.

У Музеї історії Києва триває виставка «Олександр Сухоліт. Родина», яка запрошує у гармонійний світ митця, натхненний жіночими образами та материнством. «Любов, материнство, зв'язок поколінь. Тематика експозиції близька і знайома кожному з нас...», – зазначила генеральна директорка Музею історії міста Києва Вікторія Муха. Куратор виставки та натхненник проєкту – Євген Березницький. Докладно про виставку:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119620/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Український тиждень. – 2025. – 11 лист. «Нове німецьке кіно»: Канари, штучне сонце, музика і телепатія. – Нестелєв М.

З 13 до 19 листопада в київському кінотеатрі «Жовтень» відбудеться 31-й фестиваль «Нове німецьке кіно». Пізніше фестиваль проведуть у Львові (20–23 листопада), Харкові (8–10, 14 грудня), Одесі (20–23 листопада), Чернівцях (27–30 листопада) та Дніпрі (17–20 листопада). Захід традиційно сфокусується на найбільш знакових цьогорічних творах німецького кінематографа як від визнаних режисерів, так і від дебютантів. «Звук падіння» – драма Маші Шилінські. Оригінальна назва фільму – «In Die Sonne Schauen» – означає «Вдивляючись у сонце», і вона якраз точніше передає враження від перегляду: хочеться дивитися, але побачене завдає болю. «Світло» – психологічна драма Тома Тиквера. Це його аналіз сучасної німецької сім'ї, яка гостро переживає конфлікт батьків і дітей, що настільки чужі одне одному, що на початку фільму нам навіть і не показують їх як родичів. «Відображення №3» – драма Крістіана Петцольда. Чергове кіно про травму, цього разу – фізичну, адже головна героїня Лора дивом виживає після автотроці, в якій втрачає свого хлопця.

«Острови» – любовний трилер Яна-Оле Герстера. Історія про те, як на Канарах життя спочатку втрачає сенс, а потім його знаходить з нотками «Багаті теж плачуть». «Що знає Маріель» – комедія Фредеріка Гамбалека. Зав'язка у цього фільму наче у блокбастері від Marvel, але режисеру цікавіше дослідити побутовий аспект суперздібностей, показавши весь абсурд і комізм існування у світі, де хтось знає про тебе все. Докладно:

<https://tyzhden.ua/nove-nimetske-kino-kanary-shtuchne-sontse-muzyka-i-telepatiia/>

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Мюнхені пройдуть Дні українського кіно. – Інф.

У Мюнхені з 12 по 16 листопада відбудуться покази українських фільмів, повідомив у Фейсбучі організатор – Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість». 12 листопада у Amerikahaus München покажуть стрічку режисерки Жанни Озірної «Медовий місяць». Решта показів відбудеться в Museum Lichtspiele. 13 листопада покажуть «Будинок «Слово». Нескінчений роман» режисера Тараса Томенка, 14 листопада – проєкт Аделіни Борець «Квіти України»; 15 листопада – стрічки «Втомлені» режисера Юрія Дуная; 16 листопада – «Відпустка наосліп» режисерки Валерії Фадєєвої. Подію організували за підтримки Держкіно, Генерального консульства України в Мюнхені та ГО «УкрКіноФест». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057585-u-munheni-projdu-t-dni-ukrainskogo-kino.html>

NV. – 2025. – 11 лист. Дохід з сеансів передадуть UNBROKEN. Фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» за перші дні прокату зібрав понад 20 тисяч глядачів. – Інф.; Віледж Україна. – 2025. – 11 лист. Фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» за перший вікенд зібрав 4 мільйони гривень. – Гуржий В.

Фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» режисера Артема Григоряна, який розповідає історію українського рок-гурту, подивилися 20 051 глядач по всій Україні. За перші вихідні стрічка збрала у прокаті 4 071 239 грн. Це – один із кращих результатів у прокаті серед документального кіно в Україні. Весь дохід з сеансів за 6 і 7 листопада – 632 607 грн, – передадуть на реабілітацію військових, які проходять лікування у Центрі UNBROKEN. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/okean-elzi-sposterezhennya-shtormu-strichka-za-pershi-dni-prokatu-zibrala-ponad-20-tisyach-glyadachiv-50559779.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/368457-film-nbsp-laquo-okean-elzi-sposterezhennya-shtormu-raquo-za-pershiy-vikend-zibrav-4-milyoni-griven>

Укрінформ. – 2025. – 12 лист. В Україні знімають пригодницький екшн «На драйві» про реалії сучасного Харкова. – Інф.

В Україні розпочалися зйомки пригодницького повнометражного фільму «На драйві» в жанрі екшн, який розповідає історію прифронтового Харкова, де попри війну триває життя. За словами режисера стрічки Артема Литвиненка, це фільм не про втечу, а про життя. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057740-v-ukraini-znimaut-prigodnickij-eksn-na-drajvi-pro-realii-sucasnogo-harkova.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Україна молода. – 2025. – 12 лист. Для творчості немає обмежень. У Києві фестиваль для дітей з особливими потребами зібрав близько 130 учасників. – Позняк-Хоменко Н.

29 жовтня у Києві в Культурному центрі «Печерськ Палац» відбувся другий Всеукраїнський творчий фестиваль для дітей та молоді з інвалідністю «Сонячні ліхтарики». Організаторами фестивалю виступили ГО WeCan та БФ «Магічні крила». Це вже другий рік поспіль «Печерськ Палац» стає центром творчої реалізації дітей з особливими потребами. Цього року у фестивалі взяли участь більш ніж 130 учасників з усієї України: Чернівців, Рівного, Одеси, Житомира, Білої Церкви. Порівняно з минулим роком додалися інклюзивні колективи, що включають як нормотипових учасників, так і осіб з інвалідністю. «Мета нашого фестивалю – зробити видимими людей з інвалідністю та висвітлити проблеми, з якими вони стикаються, привернути увагу до талантів та підкреслити значення творчої реалізації для таких дітей, особливо під час війни. Ми хотіли подарувати їм свято – і нам це вдалося», – зазначила співзасновниця ГО WeCan Наталя Друзенко. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3985/2006/192146/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Аліна Доценко, директорка Херсонського художнього музею: «Повертати викрадені російськими окупантами картини допомагає Інтерпол». – Самченко В.

Одне з найбільших пограбувань української культури, які вчинили росіяни в період повномасштабної російсько-української війни, – це одночасне викрадення понад 10 тисяч експонатів Херсонського обласного художнього музею ім. Олексія Шовкуненка упродовж п'яти осінніх днів 2022 року. Буквально за лічені дні до деокупації міста воєнні злочинці у фурах вивозили в тимчасово окупований із 2014 року український Крим твори Миколи Пимоненка, Давида Бурлюка, Фотія Красицького, Віктора Зарецького, інших художників та художниць. Вже за тиждень у Київській національній картинній галереї всі охочі зможуть побачити проєкт, який нагадує про цінності пограбованого російськими окупантами українського музею. Французька асоціація «Pour l'Ukraine, pour leur liberté et la nôtre!» («За Україну, за їхню свободу і нашу!»), яка влітку цього року подала скаргу до Міжнародного кримінального суду щодо розграбування Росією українських музеїв, вважає, що

це «найбільше розкрадання культурної спадщини в Європі під час міжнародного збройного конфлікту з часів Другої світової війни». Видання пропонує інтерв'ю з директоркою Херсонського художнього музею Аліною Доценко. Вона розповіла про те, як нині працює заклад і яка робота здійснюється з метою популяризації художніх цінностей, що були незаконно переміщені окупантами; про найпомітніші проєкти; чи є сподівання на повернення колекції Херсонського художнього музею ім. Олексія Шовкуненка в недалекому майбутньому тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057078-alina-docenko-direktorka-hersonskogo-hudoznogo-muzeu.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 11 лист. Понад тисячу культурних цінностей викрали росіяни з Херсонської галереї – ГУР. – Наріжна В.; NV. – 2025. – 11 лист. До третьої річниці визволення. ГУР оприлюднило інформацію про понад тисячу культурних цінностей, які росіяни викрали з Херсона. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 11 лист. ГУР оприлюднило дані про понад тисячу цінностей, викрадених росіянами з Херсонського художнього музею. – Інф.

До третьої річниці визволення Херсона від російських окупантів ГУР МОУ оприлюднило дані з порталу War&Sanctions про понад тисячу культурних цінностей, які війська РФ вивезли з міста під час тимчасової окупації. Йдеться про експонати з Херсонської обласної художньої галереї ім. Олексія Шовкуненка. За даними ГУР, до Криму незаконно перевезли твори живопису, графіки, скульптури та іконопису. На порталі War&Sanctions вже оприлюднено інформацію про 1233 викрадені картини, що становлять лише частину загального переліку культурних цінностей, незаконно вивезених окупантами з музею. Серед викрадених робіт – твори українських і європейських художників XIX–XX ст., зокрема Пітера Лелі, Марії Примаченко, Миколи Пимоненка, Івана Айвазовського, Сергія Васильківського та інших митців. У відомстві наголошують, що документування таких злочинів – це важливий крок до відновлення справедливості та притягнення винних до відповідальності. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/hur-opriljudnilo-dani-pro-ponad-tisjachu-kulturnikh-tsinnostej-vikradenikh-rosijanami-z-khersona.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/vikradennya-eksponativ-z-hersonskoji-galereji-opublikovano-perelik-cinnostey-50559735.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057379-gur-opriludnilo-dani-pro-ponad-tisacu-cinnostej-vikradenih-rosianami-z-hersonskogo-hudoznogo-muzeu.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. Музей у Пирогові захистили від хаотичної забудови у суді. – Катаєва М.

Офіс Генерального прокурора забезпечив відновлення охоронних зон навколо Національного музею народної архітектури та побуту України в Пирогові. Раніше суд задовольнив позов прокуратури та визнав незаконним наказ Міністерства культури і туризму України, яким було зменшено охоронні зони музею. На виконання цього рішення видано новий наказ від 12 жовтня

2025 року № 849, яким затверджено науково-проектну документацію із визначенням меж і режимів використання територій та зон охорони пам'яток, повідомляють в Офісі Генерального прокурора. Це означає, що прилеглі землі навколо Пирогова тепер захищені від хаотичної забудови, яка могла б порушити гармонію природного ландшафту, зашкодити музейній експозиції або зруйнувати дерев'яні архітектурні пам'ятки XVI–XX століть. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119631/>

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Франківську показали колекцію давніх герданів. – Інф.

В Івано-Франківському краєзнавчому музеї відкрили виставку герданів XIX – XX ст. з чотирьох етнографічних районів Прикарпаття – Покуття, Гуцульщини, Бойківщини та Опілля. В експозиції – 48 бісерних прикрас, з них 12 герданів представлені для відтворення. «Мета проекту – відкрити для загального доступу 12 найдавніших наших прикрас. У вільному доступі є їхні схеми... Тобто музейні експонати не сховані, а можуть бути відтворені у бісері», – сказала директорка Івано-Франківського краєзнавчого музею Галина Беднарчик. Схеми і техніки давніх герданів можна роздивитись в електронному каталозі, який можна буде знайти на сторінці Музею у Фейсбучі. Виставку відкрили в рамках проекту зі збереження та популяризації цього елемента нематеріальної культурної спадщини України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/4057716-u-frankivsku-pokazali-kolekciu-davnih-gerdaniv.html>

Україна молода. – 2025. – 12 лист. Взірцеві дереворити. У Києві, Львові та Нью-Йорку вшановують 110-річчя з дня народження Якова Гніздовського. – Самченко В.

У Києві підсумовує 110-й ювілейний рік видатного мистця на його батьківщині виставковий проєкт «Всесвіт Якова Гніздовського», який триватиме до 1 лютого 2026 року. Експозиція представляє масштабну ретроспективу творчості всесвітньо відомого художника: понад дев'яносто дереворитів, ліноритів, офортів та живописних творів 1940–1980-х років з колекцій Музею української діаспори, Національного художнього музею України, Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія», Shum Art Gallery та культурної інституції «МіжВухами» доповнюють історичні артефакти, а також сучасні експонати, створені на знак вшанування мистця в Україні. Працювати над проєктом почали після того, як на початку нинішнього року зібрання Музею української діаспори поповнилося дереворитом Якова Гніздовського «Дмитро Бортнянський» 1985 року. Роботу придбав Міжнародний благодійний фонд світових українців «Діаспора» на благодійному онлайн-аукціоні «Гніздовський для війська», вона стала першим твором художника в колекції музею. Експозиція має чотири тематичні розділи творчості митця. Змістовими акцентами є цитати Якова Гніздовського та унікальні світлини з родинного архіву. Також представлені оригінальні листи художника, запрошення на виставки, листівки тощо. Проєкт здійснюється за

підтримки родини Якова Гніздовського (США) та Міжнародного благодійного фонду світових українців «Діаспора» (Україна). Тим часом у Львові в Національному музеї ім. Андрея Шептицького показують виставку «Вітер у кукурудзяному полі». У ній представлено 58 оригінальних робіт митця з музейного зібрання та колекцій УКУ і Shum Art Gallery, а також твори давніх майстрів графіки. Цей проєкт показує митця не лише як майстра деревориту, а й як мислителя. Це, зокрема, поки маловідомі ілюстрації до «Слова о полку Ігоревім», а також равлики, мушлі та корали. Виставка триватиме лише до 14 грудня. Днями відбулося й відкриття виставки листівок Якова Гніздовського у приміщенні Об'єднання українців Америки «Самопоміч» у Нью-Йорку. Діаспоряни акцентують, що творчість Якова Гніздовського – це поєднання глибокої філософії, майстерної графіки та тихої сили образу, що промовляє до кожного. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3985/2006/192158/>

Вечірній Київ. – 2025. – 11 лист. Всесвіт Якова Гніздовського: столичний музей представляє масштабну ретроспективу до 110-річчя митця. – Асадчева Т.

У матеріалі – про відкриття в Музеї української діаспори в Києві виставки «Всесвіт Якова Гніздовського». Подія стала кульмінацією ювілейного року, що об'єднав низку заходів в Україні та за її межами. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119667/>

Україна молода. – 2025. – 12 лист. Історику і музейнику Дмитрові Яворницькому – 170: де народився і що про нього сказала Леся Українка після зустрічі в Єгипті. – Григоренко В.

Український інститут національної пам'яті спільно з Музеєм історії міста Києва презентували виставку «Яворницький: на шляху до історії козацтва». Експозиція присвячена 170-річчю з дня народження видатного історика, музейника, археолога, етнографа Дмитра Яворницького – фундатора історичного музею у Дніпрі, який тепер носить його ім'я. Основою експозиції стали картини художника Артема Погрібного, що відтворюють ключові образи з життя Яворницького – старовинні види Сонцівки, Харкова та Дніпра. Докладно про виставку та Дмитра Яворницького:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3985/164/192148/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Прикордонники викрили спробу незаконного вивезення з України стародруків. – Інф.

У пункті пропуску «Дяківці» прикордонники викрили спробу незаконного вивезення до Румунії низки старовинних видань, повідомляє Державна прикордонна служба України. Стародруки були виявлені під час огляду мікроавтобуса. У багажному відділенні авто лежали кілька коробок із 25 книгами, надрукованими наприкінці XIX – початку XX ст. Виявлені видання

можуть становити культурну або історичну цінність. Знахідку вилучили для проведення експертизи. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057151-prikordonniki-vikrili-sprobu-nezakonnogo-vivezenna-z-ukraini-starodrukiv.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Будапешті відбувся вечір української камерної музики. – Інф.

У залі Nádor Terem у Будапешті відбувся вечір української камерної музики. У програмі концерту прозвучали твори українських композиторів: Віктора Косенка, Василя Барвінського, Станіслава Людкевича, Богдани Фільц, а також нашого сучасника – представника української громади в Угорщині Романа Меденці. Окрасою вечора став виступ дуету піаністок Любові Савіної та Наталії Герети, які підкорили слухачів майстерним виконанням композиції Романа Меденці «Івана Купала». Музикантки використали власне ноу-хау автора, відтворивши звучання бандури та цимбалів на роялі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057448-u-budapesti-vidbuvsya-vecir-ukrainskoi-kamerno-muziki.html>

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. В Афінах стартує виставка українського та грецького мистецтва. – Інф.

У Культурному центрі «Меліна» в Афінах 11 листопада відбудеться відкриття Міжнародної художньої виставки «Коли говорять серця: Україна та Греція в кольорах свободи», яка триватиме до 16 листопада. Про це у Фейсбучі повідомив Центр підтримки та розвитку культурної спадщини «Трембіта». Цю мистецьку подію, яка об'єднує митців з України та Греції, організувало Товариство підтримки та розвитку культурної спадщини «Трембіта» у співпраці з Об'єднаною Українською діаспорою в Греції, Димосом Афін, Greek Forum of Migrants та CAUCASUS-Cultural Centre. Виставка проходить під егідою посольства України в Грецькій Республіці та представляє сучасне українське та грецьке мистецтво. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057474-v-afinah-startue-vistavka-ukrainskogo-ta-greckogo-mistectva.html>

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Вільнюсі відкрилася виставка сучасної української кераміки. – Інф.

У Вільнюсі просто неба розпочала роботу виставка сучасної української кераміки, яка триватиме до 5 січня 2026 р., повідомило у Фейсбучі посольство України в Литві. На виставці представлено роботи чотирьох українських мисткинь: концептуальної керамістки Олесі Дворак-Галік (Київ), керамістки та графіка Нати Попової (Ужгород), викладачки художньої кераміки Орести Гураль (Львів) та абстрактної керамістки Лариси Бороти (Київ). Влітку ці мисткині брали участь у міжнародному симпозіумі кераміки «Керамісти / Україна: Семиденне інтерв'ю», який відбувся у місті Кедайняй. Посольство висловило щире подяку Tomas J. Daunora, культурній ініціативній групі

Kvadratas, Міжнародній українській школі Литви та всім партнерам і литовським друзям за реалізацію проєкту. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057426-u-vilnusi-vidkrilasa-vistavka-sucasnoi-ukrainskoi-keramiki.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 11 лист. У Бухаресті відкрили перший у Румунії україномовний аудіогід. – Інф.

У Національному музеї природничої історії ім. Грігоре Антіпа в Бухаресті, який належить до найстаріших і найбільш відвідуваних у Румунії, відбулася урочиста церемонія відкриття першого в країні україномовного аудіогіда. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Румунії. Захід став черговим кроком у реалізації міжнародної ініціативи Першої леді України Олени Зеленської, спрямованої на поширення української мови у провідних світових музеях і культурних пам'ятках. У відкритті взяли участь державний секретар Міністерства культури Румунії пані Діана-Штефана Бачуна, представники дипломатичного корпусу, а також українська громада, зокрема діти та школярі, які тимчасово проживають у Румунії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057437-u-buharesti-vidkrili-persij-u-rumunii-ukrainomovnij-audiogid.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm